

แนวทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: วิถีใหม่

ดร.พงษ์ศักดิ์ ชยาจักริกิจ

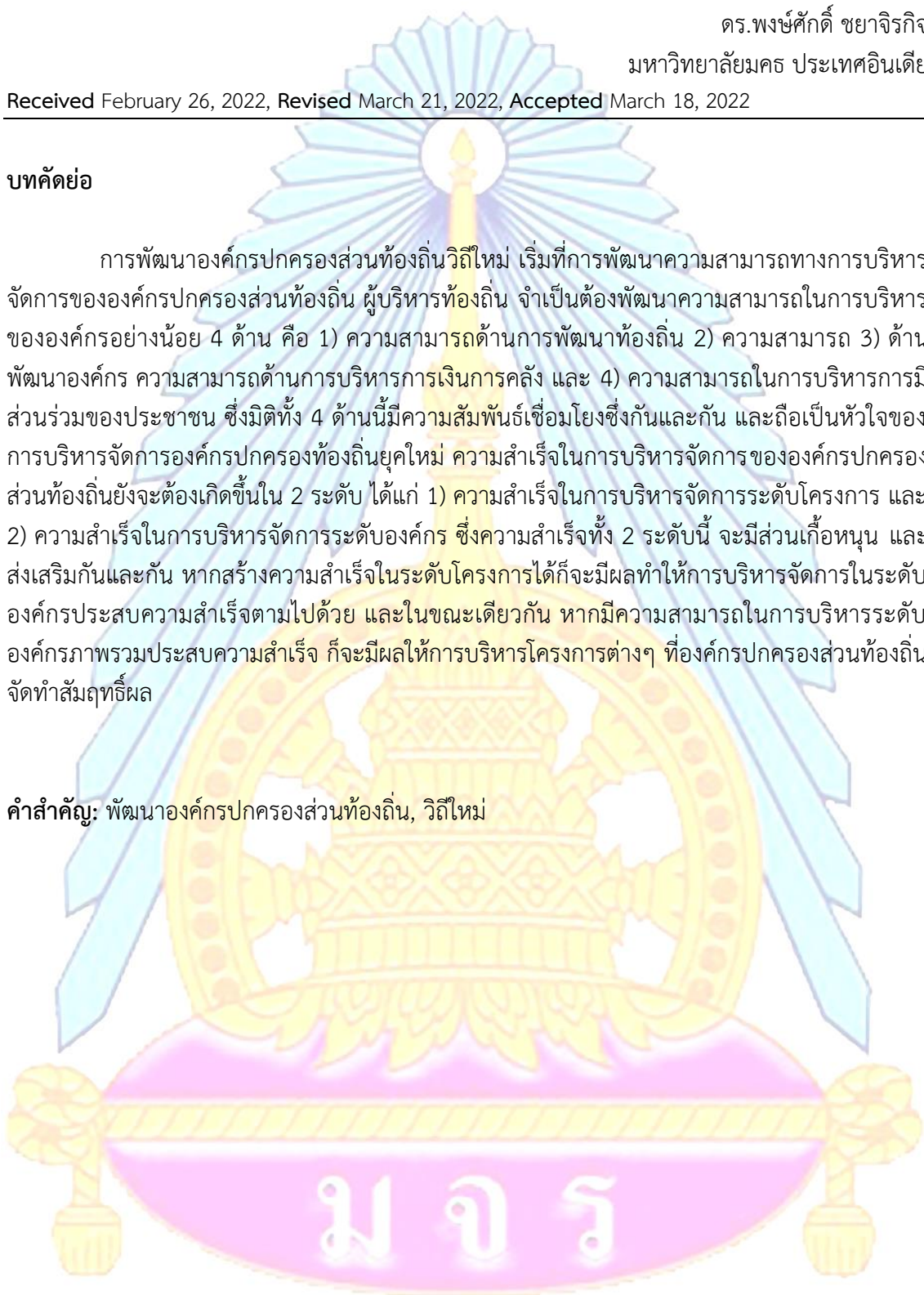
มหาวิทยาลัยยมคร ประเทศอินเดีย

Received February 26, 2022, Revised March 21, 2022, Accepted March 18, 2022

บทคัดย่อ

การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวิถีใหม่ เริ่มที่การพัฒนาความสามารถทางการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น จำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการบริหารขององค์กรอย่างน้อย 4 ด้าน คือ 1) ความสามารถด้านการพัฒนาท้องถิ่น 2) ความสามารถ 3) ด้านพัฒนาองค์กร ความสามารถด้านการบริหารการเงินการคลัง และ 4) ความสามารถในการบริหารการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งมีทั้ง 4 ด้านนี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน และถือเป็นหัวใจของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคใหม่ ความสำเร็จในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังจะต้องเกิดขึ้นใน 2 ระดับ ได้แก่ 1) ความสำเร็จในการบริหารจัดการระดับโครงการ และ 2) ความสำเร็จในการบริหารจัดการระดับองค์กร ซึ่งความสำเร็จทั้ง 2 ระดับนี้ จะมีส่วนเกื้อหนุน และส่งเสริมกันและกัน หากสร้างความสำเร็จในระดับโครงการได้ก็จะมีผลทำให้การบริหารจัดการในระดับองค์กรประสบความสำเร็จตามไปด้วย และในขณะเดียวกัน หากมีความสามารถในการบริหารระดับองค์กรภาพรวมประสบความสำเร็จ ก็จะมีผลให้การบริหารโครงการต่างๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำสัมฤทธิ์ผล

คำสำคัญ: พัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น, วิถีใหม่

Guidelines for the development of local government organizations: a new way

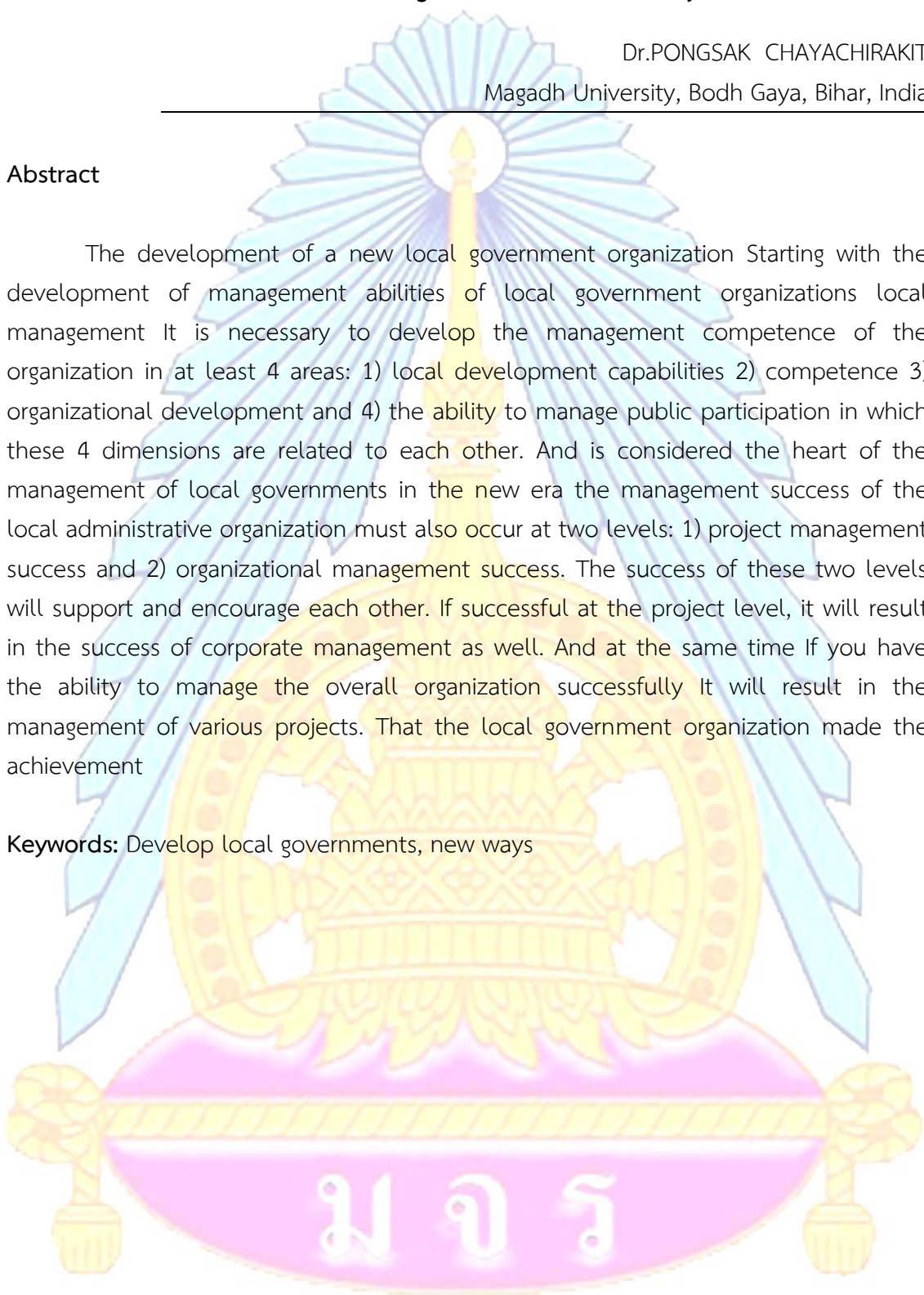
Dr.PONGSAK CHAYACHIRAKIT

Magadh University, Bodh Gaya, Bihar, India

Abstract

The development of a new local government organization Starting with the development of management abilities of local government organizations local management It is necessary to develop the management competence of the organization in at least 4 areas: 1) local development capabilities 2) competence 3) organizational development and 4) the ability to manage public participation in which these 4 dimensions are related to each other. And is considered the heart of the management of local governments in the new era the management success of the local administrative organization must also occur at two levels: 1) project management success and 2) organizational management success. The success of these two levels will support and encourage each other. If successful at the project level, it will result in the success of corporate management as well. And at the same time If you have the ability to manage the overall organization successfully It will result in the management of various projects. That the local government organization made the achievement

Keywords: Develop local governments, new ways

บทนำ

ประเทศไทยในระบอบ “ประชาธิปไตยแบบตัวแทน” หรือ “ประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน”(Representative Democracy/Indirect Democracy) นั้น หลักการ “รูปธรรม” สำคัญที่ล้าจากการเมืองระดับชาติมาเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ (1) “การเลือกตั้ง” (Election) เพื่อเลือกผู้แทนของท้องถิ่นมาทำหน้าที่ในการบริหารท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ แยกเป็น 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายบริหารมีหน้าที่บริหารท้องถิ่น และฝ่ายสภาท้องถิ่นมีหน้าที่ตรวจสอบฝ่ายบริหารและตราข้อบัญญัติเพื่อใช้ในการบริหารท้องถิ่นนั้นๆ และ (2) “การมอบหน้าที่และอำนาจ” หรือ “ภารกิจ” จากราชการส่วนกลางให้แก่ท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ และดำเนินกิจกรรมสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ เรียกว่า “การกระจายอำนาจ” (Decentralization/Devolution) ซึ่งต้องกระจายภารกิจงานพร้อม คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ การพัฒนาประชาธิปไตยจากรากฐานระดับล่าง ท้องถิ่นจึงจำเป็น หากการเมืองท้องถิ่นมั่นคงแข็งแรง การเมืองระดับชาติย่อมแข็งแรงมั่นคงเช่นกัน คนท้องถิ่นมีวิถีชีวิตที่สำคัญ 2 มิติ คือ (1) ท้องถิ่นในลักษณะของพื้นที่ของชุมชน หรือ “ชุมชนท้องถิ่น” เช่น วิถีชีวิตของคนในพื้นที่ทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรือชุมชนใดที่อาศัยอยู่ใกล้ทะเลก็เป็นวิถีชีวิตแบบชาวประมง เป็นต้น (2) เมื่อคนกับพื้นที่มีความสัมพันธ์กันจนกลายเป็นวิถีชีวิตอย่างหนึ่งแล้ว สิ่งที่มาคือ ต้องมีการจัดระบบความสัมพันธ์ให้เป็นระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ในการอาศัยอยู่ร่วมกัน ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ร่วมกัน และรวมไปถึง การพัฒนาพื้นที่ของตนให้มีความเจริญและเป็นที่อยู่อาศัยของคนในชุมชนได้ เป็น “การจัดระบบการปกครอง” นั่นคือ “ท้องถิ่นในลักษณะของหน่วยการปกครองท้องถิ่น” หรือ อปท.

บทบาทขององค์กรต่อ อปท. 4 มิติ คือ

- (1) บทบาทของรัฐบาล
- (2) บทบาทของ อปท.เอง
- (3) บทบาทของภาคประชาชน
- (4) บทบาทของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประชาธิปไตย

การพัฒนาตามภารกิจ 5 มิติ คือ

- (1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานตอบโจทยเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของสังคม
- (2) ด้านสังคมเกี่ยวกับการศึกษา สาธารณสุข ความสงบเรียบร้อย วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา
- (3) ด้านเศรษฐกิจ ดำเนินการเรื่องการตลาด ย่านทำเลการค้า โรงรับจำนำ น่าจะรวมการพยุงราคาสินค้าเกษตรด้วย การส่งเสริมผลิตภัณฑ์
- (4) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เป็นทั้งของส่วนรวมและเอกชน
- (5) ด้านการเมืองการบริหาร การมีส่วนร่วม วัฒนธรรมการแสวงหาความร่วมมือ ส่งเสริมความคิดที่ดี แบบมีตรรกะ

การพัฒนาท้องถิ่นอาจมองได้หลายมิติ และหากมีการพัฒนาท้องถิ่นจะต้องการเลือกกระทำสิ่งใดก่อนเป็นลำดับต้นหรือลำดับแรกๆ เพราะ ท้องถิ่นมีภารกิจมากมาย มิติการพัฒนา จะเริ่มที่จุดใดประเด็นใดก่อน เช่น

- 1) ทฤษฎีตะวันตกให้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานก่อน ตะวันออกให้พัฒนาจิตใจก่อน
- 2) ทางการเมือง บอกต้องพัฒนาทางการเมืองแบบประชาธิปไตยก่อน
- 3) ทางเศรษฐกิจบอกปากท้อง ความเป็นอยู่มาก่อน

4) ทางสมัยใหม่ ทางสวัสดิการสังคม การเข้าถึงบริการรัฐที่เท่าเทียมมาก่อน ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

5) มิติอื่นๆ เช่น ทางภูมิปัญญาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น หรือที่เป็น “Soft Power” ประการหนึ่ง

Soft Power เป็นอำนาจทางวัฒนธรรม ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ที่ประเทศไทยมีจุดขายแบบนี้เยอะ เพราะประเทศไทยอุดมไปด้วยวัฒนธรรมความเชื่อที่ฝังาม มีสินค้าท้องถิ่นหลากหลาย การสร้างความรู้สึกรักให้คนท้องถิ่นอิงกับเอกลักษณ์ อิงกับความภาคภูมิใจของคน อิงกับประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น จะเพิ่มความร่ำรวยทางวัฒนธรรม ทางความคิด เพราะภูมิปัญญาถือเป็นรากเหง้าความเป็นไทยที่โดดเด่น “การเลือกสิ่งที่จะต้องพัฒนาน่าก่อนหลัง” เช่น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การของเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ เรื่องสภา อบท. การแถลงนโยบายของนายก อบท. การหาเสียงของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (สส.ผถ.) รวมถึง “ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี” ด้วย เป็นต้น

การพัฒนาารูปแบบ

ท้องถิ่นควรพัฒนาด้านใดก่อน หรือจะใช้การพัฒนาารูปแบบใด ที่มีหลายรูปแบบเช่น การพัฒนาชุมชน (Community Development) การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม (Participatory Development) การพัฒนาแบบบูรณาการ (Integrated Rural Development) การพัฒนาชุมชนเมือง (Urban Development) เป็นต้น โดยเฉพาะ การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ถือเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ขอ ยกตัวอย่างจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ สรุปปัญหาของท้องถิ่น โดยแยกออกเป็นปัญหาแต่ละด้านตามลำดับ ตามบริบทของชุมชน ที่หมายรวมถึง สภาพความเป็นอยู่ในชุมชนอย่างรอบด้าน ทั้งสภาพความเป็นอยู่ทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม เช่น

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประสบปัญหาต่างๆ เช่น

- (1) ปัญหาถนนคับแคบชำรุดเสียหาย
- (2) ปัญหาทางเท้ามีจำนวนไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน
- (3) ปัญหาการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะให้แสงสว่างยังไม่ทั่วถึง
- (4) ปัญหาการจราจรและอุบัติเหตุ
- (5) ปัญหาการระบายน้ำและน้ำท่วมขัง

ด้านเศรษฐกิจ เช่น

- (1) ปัญหาประชาชนบางส่วนไม่มีงานทำ
- (2) ปัญหาขาดอาชีพเสริมสำหรับประชาชน

ด้านสังคม เช่น

- (1) ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- (2) ปัญหาชุมชนแออัดและแหล่งเสื่อมโทรม
- (3) ปัญหาแคลนสถานศึกษา ระดับอนุบาลและปฐมวัย
- (4) ปัญหาการให้บริการด้านสาธารณสุข

(5) ปัญหาการติดยาเสพติด

การเปลี่ยนแปลงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ในการพัฒนาตามภารกิจนั้นต้องมีการวิเคราะห์ ถึงเรื่อง ปัญหา ความต้องการ ศักยภาพ และการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ ตามขั้นตอนกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น มิใช่การมุ่งทำตามความต้องการ การขึ้นชื่อของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ขาดประโยชน์หรือเสียหายต่อท้องถิ่น เพราะไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน เช่น ทำโครงการตามที่ผู้นำได้ประโยชน์ (งานรับเหมาฯ) งานที่มุ่งแต่ฐานเสียง (คะแนนเลือกตั้ง) งานที่มุ่งตัดกำลังฝ่ายตรงข้าม จุดอ่อนชัดเจนของการพัฒนาตามแผนการพัฒนาท้องถิ่นคือ การตราระเบียบการจัดทำแผนพัฒนาที่แก้ไขใหม่ โดยการอิง พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ที่ตั้ง อบท.เข้าไปอยู่ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาของราชการส่วนกลางด้วย “อบท.จึงเป็นบริวารส่วนหนึ่งของราชการส่วนกลาง”ไปโดยปริยาย

โครงการสำคัญของ อบท.ที่ใช้งบประมาณมากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่กำหนดเป้าหมาย โครงการงบประมาณไว้แล้วโดยท้องถิ่น ต้องถูกรองถูกตรวจสอบโดยคณะกรรมการของจังหวัด ฉะนั้น โครงการดังกล่าวจึงหมดความสำคัญ เมื่อเข้าไปสู่การตรวจสอบคัดกรองของจังหวัด เพราะโครงการสำคัญอาจถูกตีตกไป โดยไม่ทันส่งโครงการไปถึงส่วนกลางเพื่อขอรับการสนับสนุนต่อไปตามระเบียบ แม้โครงการนั้นจะมีความเป็นไปได้และเป็นความต้องการของท้องถิ่นก็ตามเพื่อมิให้โครงการถูกตีตก อบท.ต้องทำโครงการตามที่จังหวัดเรียงลำดับไว้แล้ว ตามกรอบการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์จังหวัด ตามข้อเสนอของผู้ตรวจราชการมหาดไทย ตามการขึ้นชื่อของผู้มีอำนาจ อาทิ ส.ส. นายทุนฯ ฉะนั้น หลายโครงการจึงเป็น “โครงการยัดเยียด” ที่ไม่ตรงตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ไร้ประสิทธิภาพ จัดทำและเสนอโดยหน่วยงานที่ไม่ยอมถ้อยแถลงภารกิจ หรือเป็นโครงการที่มีประโยชน์ทับซ้อน ตามใบสั่งของผู้มีอำนาจ เหลือเศษโครงการเล็กโครงการน้อย งานประจำจึงแบ่งมอบให้ อบท.ไปดำเนินการ โครงการจากการขึ้นชื่อเหล่านี้ แม้ในระยะยาวจะอ้าง ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีก็ตาม แต่มันได้ทำลายกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (People Participation) ลงอย่างสิ้นเชิงประชาธิปไตยพิเศษ “แบบไทยๆ” สังคมยังมีความเหลื่อมล้ำ ความอยุติธรรม และการฉ้อฉลเชิงอำนาจของระบอบอำนาจนิยม เป็นต้นว่า “เกิดรัฐประหาร” บ่อยครั้งอ้างการจัดระเบียบประชาธิปไตยก่อนการเลือกตั้ง ปัจจุบันไม่มีใครเชื่อ “การปฏิรูปก่อนเลือกตั้ง” เพราะรัฐประหารครั้งหลังนี้เกิดวิกฤติประเทศอย่างสาหัส คนไทยคงเข็ดขยาดจดจำไปนาน การบังคับใช้กฎหมายที่บิดเบี้ยว “กฎหมายไม่ใช่ความยุติธรรม” แต่กฎหมายต้องเป็นธรรม การผูกขาดการพัฒนาด้วย “ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี” มีการ “ฉ้อฉลเชิงอำนาจ” ด้วยการสืบทอดอำนาจยาว (สยามรัฐออนไลน์, 4 กุมภาพันธ์ 2565) การเมืองไทยมีฉากหน้าที่สวยงามด้วยวาทกรรม ลมปาก ต่อประชาชนผู้ไม่มีทางสู้ ชัดขึ้นด้วยอำนาจกฎหมายปิดปาก ความเจริญของประเทศไทยชะงักสูญสลาย ช้าตามหลังประเทศเพื่อนบ้าน และเมื่อเกิดปัญหาสังคมขัดแย้งรุนแรงสองข้างเป็น “วิกฤตทางตัน” ก็จะมีเทคโนโลยีออกมาอาสาแก้วิกฤต แล้วอีกสักพักก็กลับคืนวงจรเดิมอีก ส่วนฉากหลังมีสิ่งที่ไม่ดีแอบซ่อนไว้เหมือนซุกสิ่งไม่ดีไว้ใต้พรม ที่ค่อยเผยตัวตนที่แท้จริงออกมาเรื่อยๆ รอให้สังคมและประชาชนพิพากษาลงโทษ และค่อยๆ เผยร่างปีศาจจำแลงตัวสุดท้ายที่นอนลั่นท่ารอวันปราศัย เป็นฉายาว่า “ระบอบลวงตา” (Behind the Illusion) ดังมีม่านหมอกปกคลุมไว้การเมืองที่ใดมีการใช้เงิน ก็ต้องมุ่งหาเงินไว้มากๆ ต่างจากการเมืองที่

แสวงหาความร่วมมือ หาเหตุผล ผล แก้ปัญหาตรงจุด ได้รวดเร็วที่บางงานไม่ต้องใช้เงินเลย เพียงแค่ขอความร่วมมือก็ได้ทั้งใจทั้งงาน

การจัดทำแผนจัดทำโครงการในระดับพื้นที่เพื่อสนองตอบต่อชุมชนท้องถิ่น เป็นสิ่งจำเป็น เช่น มีการดำเนินการที่ประเทศญี่ปุ่นมานานแล้ว โดย สภา อบท. เพื่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แห่งญี่ปุ่น แต่เดิมนั้น สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย เคยกำหนดกลุ่มความร่วมมือระหว่าง เทศบาล ซึ่งได้ผลงานพอสมควร เช่น ศูนย์การโยธาภาค ศูนย์สิ่งแวดล้อมภาค โดยมีความร่วมมือ ทั้ง วิชาการ คน เครื่องไม้เครื่องมือ พัสดุ งบประมาณ แต่มีปัญหาระยะทาง เพราะเทศบาลทั่วประเทศ ระยะแรกมีเพียง 149 แห่ง และเครื่องจักรกลที่ซื้อ รวมทั้งเงินเดือนค่าจ้าง คนขับ อยู่ ณ เทศบาลที่ตั้ง ศูนย์บริหารในเทศบาลนั้น ต่อมาภายหลัง อบท. มีการกิจการมากขึ้น ประกอบกับภาคเอกชนที่มีงาน รับเหมามีเพิ่มจำนวนเครื่องจักรกลมากขึ้น และสินค้าและบริการที่ อบท. เลือกใช้ได้สะดวกมากขึ้น ความจำเป็นในการร่วมมือของ อบท. จึงลดลง และ อบท.หันไปใช้ระบบผู้รับเหมา ผู้รับจ้าง ผู้ขาย เข้า มาแทน แม้ว่าอาจสิ้นเปลืองงบประมาณมากขึ้นก็ตาม แต่สะดวกและมีประสิทธิภาพมากกว่าการจัดตั้ง ศูนย์บริการเครื่องจักรฯ ของ อบท.ดังกล่าว นอกจากนี้การถ่ายโอนภารกิจยังมีหลายหน่วยงานที่ไม่ถ่าย โอน แต่เป็นสื่อกลางเป็นศูนย์ภาคให้บริการ อบท.เสียเอง ประกอบกับการร่างระเบียบ กฎหมาย มา รงรับ ในเชิงเรียกใช้งาน อบท.และสร้างผลงานให้หน่วยงานตนเองได้ อบท.จึงถูกชี้นำไปตามแต่ที่ หน่วยงานนั้นๆ จะกำหนดทิศทางไป โดยอาศัยการร่างระเบียบ และอำนาจ กำกับดูแล อำนาจ ตรวจสอบ ทั้งที่ อบท.มีกฎหมายจัดตั้งรองรับ และกำหนดแผนพัฒนาเอง ทหารายได้เอง แต่กลับถูก ครอบงำ ถูกชี้นำด้วยวัฒนธรรมทางการเมืองการบริหารที่สร้างไว้แบบผิดๆ มองในมิตินี้เห็นชัดเจนว่า “ส่วนกลางมีการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน” กับ อบท.ที่ชัดเจน

หลักประชาธิปไตยที่ดีต้องแสวงหาความร่วมมือ เพิ่มค่าให้คนมีความสามารถ คนดี มี คุณธรรม มิใช่แบ่งฝักแบ่งฝ่ายแบบเอาตาย ทำให้คนรุ่นหลังขาดความเชื่อมั่น เชื่อถือศรัทธาในระบบ เพราะคนรุ่นก่อนปลูกฝังสิ่งไม่ดีไว้ในหน่วยงานผู้นำทำตัวเป็นหัวหน้าแหล่งรังโจร คนดี ถูกกล่อมเกล า ครอบงำโดยคนอีกฝ่าย คนรุ่นใหม่เข้ามาในระบบยังใช้ไม่ได้ เพราะมีเพียงจำนวนน้อยนิด (น้อยกว่า) การจัดสรรการบริหารที่ขาดการสร้างสำนึกคนให้รักผูกพันในองค์กร (Organizational Commitment) ขาดหายไป เพราะความทางรู้วิชาการ ไปอยู่ที่หน่วยงาน สถานศึกษาที่จัดอบรม ซึ่งเป็นบุคคลและ องค์กรภายนอก ผลงานผลงานโครงการ งานจ้างจะดีหรือไม่ดีอยู่ที่สำนึกรับผิดชอบไปอยู่กับผู้รับเหมา ผู้รับจ้างในขณะเดียวกัน บุคลากรด้านช่าง สิ่งแวดล้อม วิชาการ คนท้องถิ่น ที่ขาดคนก็ใช้ระบบการจ้าง เหมมา ช่างงาน (outsourc) เป็นบุคคลที่ขาดสำนึกองค์กรเช่นกัน ประเด็นคือ จะบริหารงานอย่างไร ให้สำเร็จเบ็ดเสร็จในตัว อบท. ทั้งหมดโดยพึ่งพาคนนอกหน่วยงานนอกให้น้อยที่สุด

ปัญหาข้าราชการในตำแหน่งที่มีอำนาจ (ตำแหน่งสายงานผู้บริหาร) โตมาจากระบบ Spoil มาก ข้าราชการซื้อตำแหน่งของคน อบท.เป็นที่น่าวิตกว่า ในอนาคตทิศทางการบริหารการพัฒนา อบท.จะเป็นในรูปแบบใด เพราะการสร้างวัฒนธรรมคอร์รัปชันขึ้นในองค์กรใด องค์กรนั้นย่อมไม่พ้น การคอร์รัปชัน การลดการกำกับดูแล อบท. มองมุกกลับอาจเป็นอันตรายต่อการบริหารงานของ อบท. เพราะไม่มีพี่เลี้ยง สิ่งที่สำคัญจำเป็นคือ จะทำอะไรให้ อบท.เป็นตัวของตัวเองมากขึ้น และทำให้ ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคดำรงอยู่แบบขาด ราชการส่วนท้องถิ่นไม่ได้ อบท.ต้องจริงจัง จัดทำโครงการที่สนองตอบท้องถิ่นดีที่สุดก่อน มิใช่ตามที่มีคนขอ ตามงานรับเหมา ตามเงินทอง หรือ ตามคะแนน อบท.ต้องมีเวลาเครื่องไม้เครื่องมือที่ทรงแล้วอย่างดี ส่วนการแถลงนโยบายของนายก อบท.ก็มีใช้

ไปลอกเขามา หรือมีคนทำให้ เพราะจะเสียเวลา และโอกาสในการแก้ไขการพัฒนาที่ยากขึ้น การสร้างความสัมพันธ์ (Connection) อย่างเดียวคงไม่พอ อปท.ต้องขับเคลื่อนให้ถึงระดับ “ประชาสังคม” มีกติการ่วมปรับปรุงแก้ไขกติกาได้ หากทำได้ทั่วประเทศ การเมืองมีอบใหญ่กรุงเทพ หรือมีอบศาลากลางก็จะหมดไป トラบใดก็ตามที่ยังมีการรวมอำนาจการตัดสินใจไว้ส่วนกลาง ยังมีระบบเงินทอน ความวุ่นวายก็จะเกิดตลอดไป มิได้หมายความว่า ต้องถ่ายโอนภารกิจให้ทั้งหมด แต่คงภารกิจไว้ส่วนกลางเพียงที่จำเป็น และเมื่อถ่ายโอนไปแล้ว ก็ต้องไม่ไปกระจุกไว้ที่นักการเมืองท้องถิ่น ต้องกระจายต่อไปให้ถึง คุ่ม ชุมชน ครอบครัว

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ในระดับองค์กร)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ในระดับองค์กร) มีอยู่ด้วยกัน 7 ประการ ได้แก่ (โครงการกิจกรรมการเชื่อมโยงงานวิจัยกับภาคนโยบายสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.),)

1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการทำการวิเคราะห์หาจุดอ่อนจุดแข็ง (SWOT Analysis) ขององค์กร โดยการระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในองค์กร เพื่อให้บุคลากรในองค์กรมีทิศทางในการปฏิบัติงานที่มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน โดยการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นและเสนอแนะแนวทางแก้ไขร่วมกัน ทั้งนี้ได้คำนึงถึงสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ นอกจากนั้นแล้วยังต้องคำนึงถึงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของการดำเนินงานของจังหวัด เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับที่สูงกว่า

2) การสร้างความรู้ ความเข้าใจและถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่บุคลากรในองค์กร ผู้บริหารขององค์กรทั้งฝ่ายการเมือง และข้าราชการประจำจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ โดยผู้บริหารได้นำเอาพื้นฐานความรู้และประสบการณ์เชิงธุรกิจมาประยุกต์ใช้กับการบริหารองค์กร รวมทั้งมีแนวความคิดในเรื่องการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นที่เป็นอิสระมุ่งสู่การรับใช้ประชาชนมาถ่ายทอดความรู้และมุมมองให้แก่บุคลากรในองค์กร เพื่อให้ทุกคนมีความรู้และมุมมองในการดำเนินงานเปิดกว้างและไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพการทำงานให้แก่บุคลากร

3) การส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกัน มีการส่งเสริมการทำงานอย่างบูรณาการ โดยการทำงานร่วมกันระหว่างกอง/ฝ่ายต่างๆ หรือส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุด เช่น ในการจัดเก็บภาษีอากร กองคลัง ต้องประสานงานให้ผู้ช่วยพัฒนาชุมชนกองส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ทำงานในพื้นที่ช่วยจัดเก็บภาษีให้ หรือประสานงานให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานอำเภอจัดเก็บภาษีให้ นอกจากนี้ยังต้องมีการทำงานร่วมกันระหว่างนักการเมือง ข้าราชการ และประชาชน และทำงานเป็นทีมจากหน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงาน

สรุป

การพัฒนาความสามารถทางการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการบริหารขององค์กรอย่างน้อย 4 ด้าน ประกอบด้วย ความสามารถในการพัฒนาท้องถิ่น ความสามารถด้านพัฒนาองค์กร ความสามารถในการบริหารการเงินการคลัง และความสามารถในการบริหารการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งมิติทั้ง 4 ด้านนี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน และถือเป็นหัวใจของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคใหม่ ความสำเร็จในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังจะต้องเกิดขึ้นใน 2 ระดับ ได้แก่ ความสำเร็จในการบริหารจัดการระดับโครงการ และ ความสำเร็จในการบริหารจัดการระดับองค์กร ซึ่งความสำเร็จทั้ง 2 ระดับนี้ จะมีส่วนเกื้อหนุนและส่งเสริมกันและกัน กล่าวคือ หากสร้างความสำเร็จในระดับโครงการได้ก็จะมีผลทำให้การบริหารจัดการในระดับองค์กรประสบความสำเร็จตามไปด้วย และในขณะเดียวกัน หากมีความสามารถในการบริหารระดับองค์กรภาพรวมประสบความสำเร็จ ก็จะมีผลให้การบริหารโครงการต่างๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้นมีผลสำเร็จลุล่วงได้ง่ายเช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2561). **ราชการส่วนท้องถิ่น** (ประเทศไทย). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.dla.go.th>. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 2564.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. **บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการกระจายอำนาจ**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.lrct.go.th/th/>. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 2564.
- จรัส สุวรรณมาลา. (2550). วัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่นในประเทศไทย. วารสารสถาบันพระปกเกล้า. 5(3), 21.
- พระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด. พ.ศ. 2540. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126/ตอนที่ 85 ก/หนา 10/13 พฤศจิกายน 2552.
- สยามรัฐออนไลน์, แหล่งที่มา : <https://siamrath.co.th>. สืบค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 2565